

Sikkerhetsrapport

2014

Introduksjon

Denne rapporten har fokus på tilløp – hendelser - ulykker som har oppstått i en gitt periode.

Målsetting for disse rapportene er at de skal være offentlig tilgjengelige for alle, og bidra til læring. Læring for å gjøre arbeidsdagen til den enkelte operatør tryggest mulig. Men annet HMS personell skal også finne nyttig informasjon her.

Materialet er hentet fra innrapporterte hendelser i CertaSoft. Hendelsene blir rapportert inn av Fagansvarlige i den enkelte bedrift. Materialet er bearbeidet av SOFT i forkant og anonymisert. Dette for at en skal være sikker på at det innrapporterte forløpet har en relevans opp mot Arbeid i tau (TT). I bearbeidelsen er det lagt vekt på at innsendte hendelser skal ha oppstått ved arbeid der tau er brukt som adkomstmetode og/eller utstyr som er brukt til dette. I tillegg er hendelser av ekstern art som har utgjort fare for personellet tatt med. Hendelser der arbeid i tau ikke var direkte involvert er utelatt. Dette gjelder hendelser som like godt kunne ha skjedd uten at man var på oppdrag i tau.

Definisjoner

Alvorlig personskade – Skade som førte til varig mén, invaliditet eller død

Fare: Handling eller forhold som kan føre til en uønsket hendelse.

Konsekvens: Følge/mulig følge av uønsket hendelse

Mindre alvorlig personskade – Førstehjelpsskade, medisinsk behandling eller skade som ikke førte til varig mén

Risiko: Uttrykk for kombinasjonen av sannsynlighet og konsekvens

Sannsynlighet: I hvilken grad det er trolig at en hendelse inntreffer.

Tilløp: En hendelse som under litt andre omstendigheter kunne ha resultert i personskade, skade på utstyr eller skade på 3. part.

Uønsket hendelse: En hendelse som har medført personskade (kortvarig fraværsskade), skade på utstyr eller 3.part, men av mindre betydning.

Ulykke: En hendelse som har medført betydelig skade på person (langvarig fraværsskade), utstyr eller 3.part

Rapport hendelser

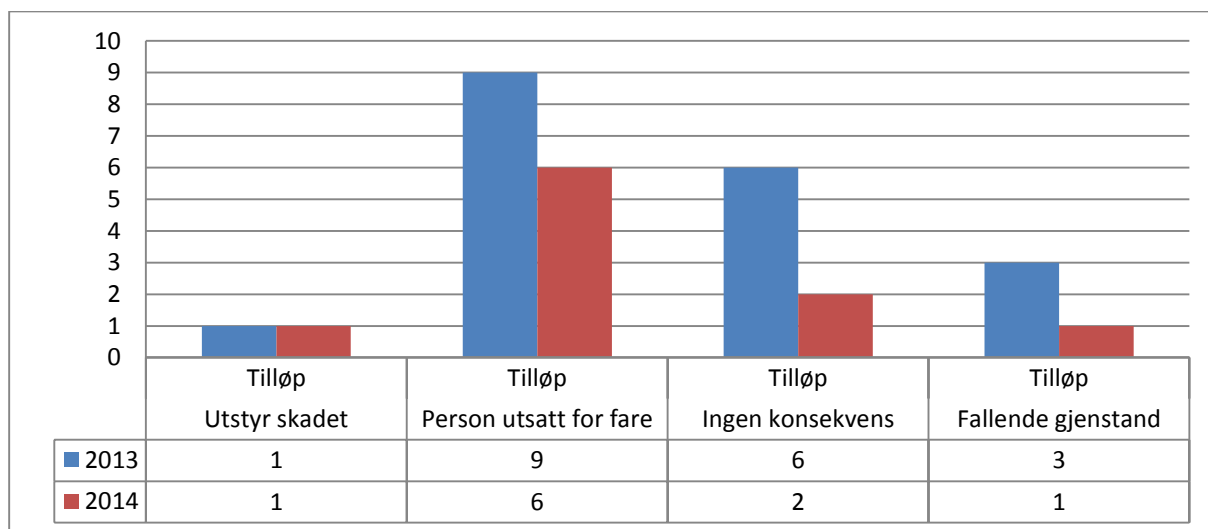
Totale timer:

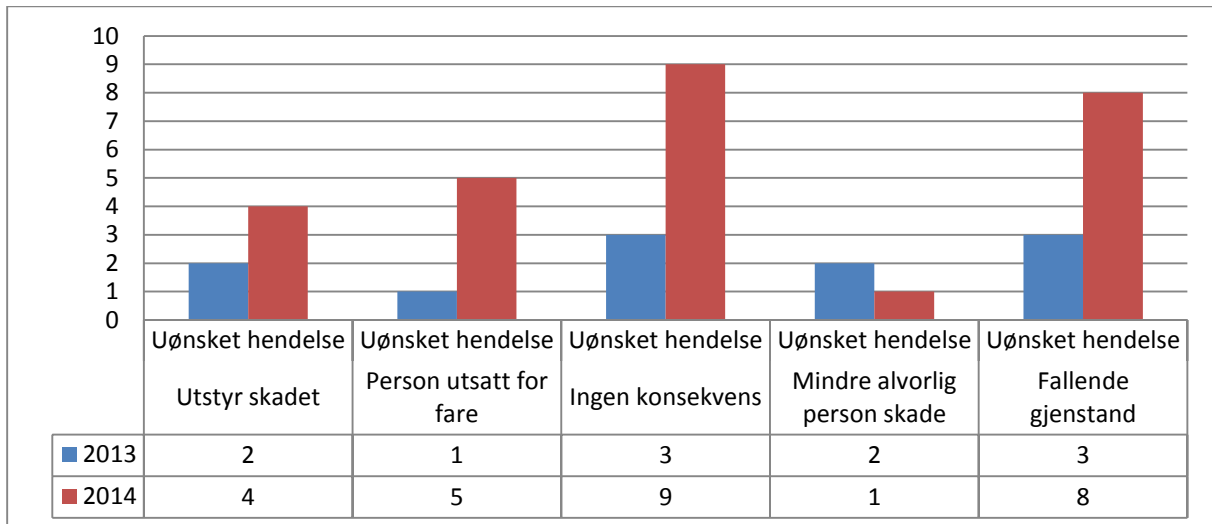
Timer i denne rapporten er hentet fra innrapporterte timer i CertaSoft.

	2013	2014
Fagarbeid	250445	297396
Kurs/seminar/trening	45683	39232
Total timer	296128	336628

Det tas forbehold om timer som ikke er rapportert i CertaSoft.

Trender

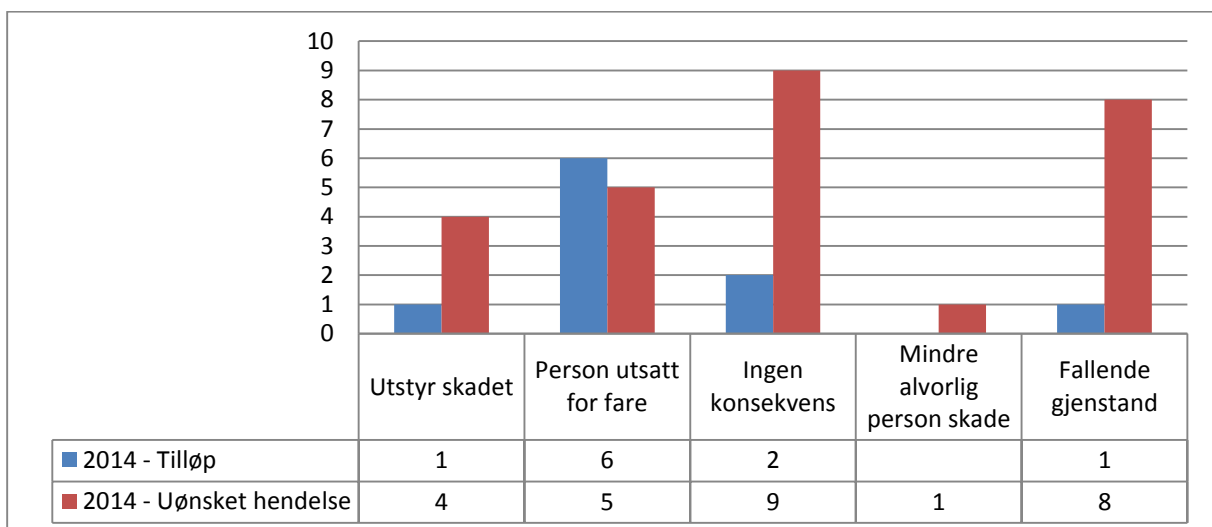

Det er rapportert inn **37** hendelser/tilløp i 2014, mot **30** i 2013.

Merknad: På grunn av at noen selskaper har rapportert inn relativt gamle hendelser er tallene justert noe siden forrige års rapport.

Antall selskap som har innrapportert relevante tilløp/hendelser i hittil i år: **12** mot **8** i 2013.

11 av **13** sertifiserte bedrifter har rapportert inn i CertaSoft. **1** usertifisert bedrift har også rapportert.

Kommentarer til diagrammet:

Utstyr skadet:

I 3 av disse 4 tilfellene var det skade på tau som ble rapportert. Det siste var et elektrisk overslag i forbindelse med lading av taumoped.

Person utsatt for fare:

De fleste av disse tilfellene går på at det hender noe med utstyret. Dette skyldes manglende rutiner eller noe uforutsett skjer. Ingen av disse har utgjort en reel fare, da det alltid har vært ekstra sikring inne i bildet.

Der det har vært størst fare, slik vi ser det, er i tilfeller der handlinger gjort av eksternt personell har satt laget i fare. Dette understreker igjen hvor sårbare vi er i en jobbsituasjon. Personell i tau kan ikke nødvendigvis raskt fjerne seg fra et arbeidssted. Planlegging og etterlevelse er ekstremt viktig for alt personell i området.

Statistikken viser også at det har vært noen situasjoner som har skapt en høyere risiko for personellet. Personell som arbeider i tau føler seg sannsynligvis mer sårbare enn annet personell, og det med rette. Særlig arbeid der det foregår mye parallell aktivitet bør overvåkes nøye fra operatørens side.

Ingen konsekvens:

Denne kategorien ligger det tilfeller som innbefatter rapporter om sviktende kommunikasjon med ledelse på innretningen, feilmerking av utstyr, defekter på utstyr osv. Det har vært lav risiko på disse hendelsene, men gir god erfaringsoverføring.

Mindre alvorlig personskade:

Kne slått mot struktur. Skaden var ikke av en slik art at det medførte sykefravær.

Fallende gjenstander:

8 av disse 9 hendelsene skyldes at TT lag mister noe til lavere nivå.. Det gode i dette er at områdene under har vært avsperrret, og dermed liten risiko for at annet personell skulle bli skadet. En av disse hendelsene hadde en stor fall energi. Men igjen; området var godt sperret av.

Vi ser at trenden under fallende gjenstander fremdeles er høy. I første halvdel av 2014 var det rapportert inn **7** hendelse og at totalen for 2014 er **9**. Det vil si 2 innrapporteringer i siste halvdel. At tallet er høyt kan skyldes at rapporteringen i CertaSoft har bedret seg. Det har vært flere bedrifter enn tidligere som rapporterer. Det gledelige er at antall tilfeller med fallende gjenstander har vært betydelig lavere i siste halvdel av 2014. Årsaken til det er uklart.

Utstyr – metoder

Fremdeles opplever vi at utenforstående personell tar seg til rette og tukler med utstyr uten at dette er klarert med sikringsleder. Det kan være seg flytting av tau eller at man låner praktisk utstyr som finnes i TT sortimentet. Slike hendelser skal selvfølgelig ikke skje, samtidig som det kan være vanskelig å helgardere seg mot dette. Viktige tiltak mot slike hendelser kan være:

- Tydelig avsperring der annet personell kan få tilgang til tau/oppheng.
- Nedrigging av tau ved dagens slutt.
- Låsing av kasser som inneholder utstyr

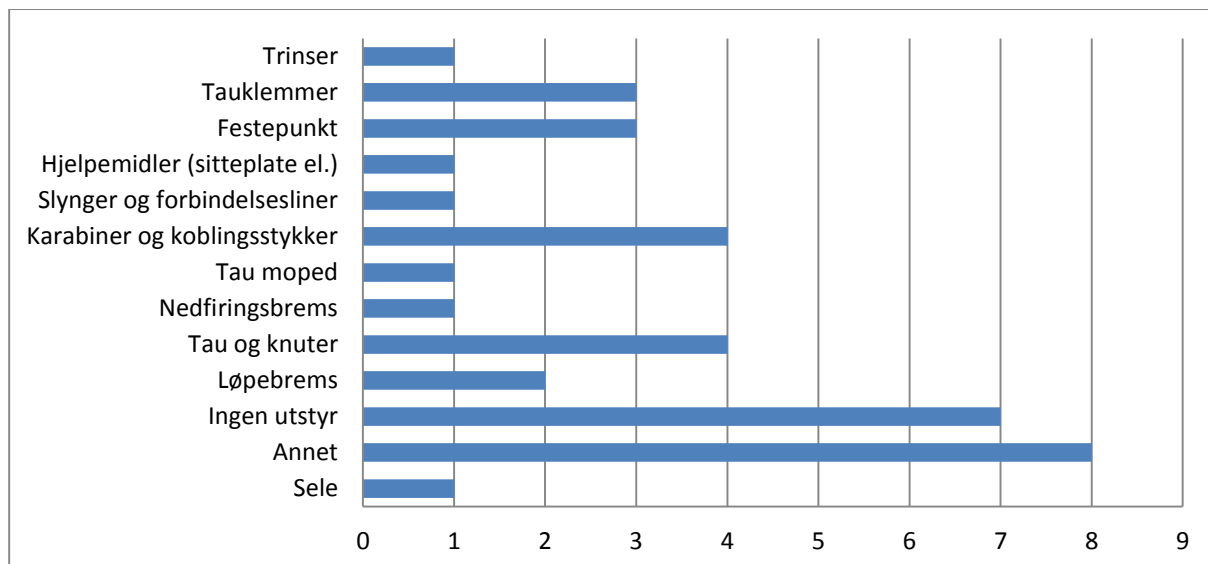
Enhver sikringsleder må selvfølgelig gjøre egne vurderinger av hva som er nødvendig. Men vi må ta inn over oss at ikke alle ser like alvorlig på slike hendelser. Sikkerhetskulturen innen TT skiller seg ofte positivt ut fra andres.

Vi har hatt et tilfelle der en wire brukt til oppheng røk av i presslåsen. Dette var en wire som var levert av et selskap som produserer løfteutstyr. Produsent hadde forsikret om at wiren tilfredsstilte krav i EN 795. Det ser ut til at noen ser et marked i å produsere slikt utstyr. SOFT er kritisk til denne praksisen. Slikt utstyr er hverken type godkjent av et Teknisk Kontrollorgan, eller i henhold til krav rundt løfteutstyr. Det er observert utstyr der WLL merket er tatt vekk for at det ikke skal forveksles med løfteutstyr.

SOFT har følgende anbefaling:

Man bør primært bruke EN 795 utstyr som forankringsanordninger. Dette er utstyr som er produsert i henhold til krav for PVU i våre forskrifter (523).

Dersom man kommer i situasjoner der EN 795 utstyr ikke gir godt nok vernnivå, bør man som følge av risikovurdering gjøre andre tiltak. Dette forutsetter at man har kompetanse på bruk. Denne kompetansen bør være dokumenterbar.

Kategorien «Annet» i diagrammet ovenfor inneholder hendelser med verktøy o.l. Ellers ser vi at karabinere og koblingstykker er relativt høyt representert. Disse komponentene er laget i metall og er ment til å koble sammen komponenter og personell. Komponentene har en åpningsmekanisme som kan fungere ulikt ut i fra type og modell. Derfor må operatøren passe på at disse er skrudd igjen og/eller at de ikke åpner seg utilsiktet. Åpning og lukking av slike komponenter er en operasjon som skjer ofte ute på jobb. Med bakgrunn i dette mener vi at det er et relativt lavt tall. I tillegg ser vi at dette blir oppdaget før det utvikler seg til en hendelse med økt konsekvens.

Som nevnt tidligere har det vært noen skader på tau, og disse er relativt høyt representert i diagrammet. Tauet er den mest sårbare delen av systemet vårt på jobb. Erfaringen blir som før at fokus på å passe godt på tauene er av høyeste viktighet.

Festepunkt: SOFT har i 2014 fått flere henvendelser rundt festepunkt. Med festepunkt mener vi struktur som brukes som oppheng. Det har vært diskusjon rundt aluminiumsrekkverk o.l. Å spesifisere hvilken struktur som er god nok eller ikke er svært vanskelig for SOFT å mene noe sterkt om. Derfor ble det behov for å spesifisere kravet om 15 kN. Etter en gjennomgang med de Fagansvarlige ble vi enige om følgende: Struktur som man forankrer tausetene i skal utvilsomt tåle minimum 15 kN. Dersom man er usikker, må man vurdere en annen løsning eller gjøre en konkret risikovurdering av planlagt aktivitet. Dette kan innebære blant annet en bekreftelse fra 3. part at strukturen tåler vårt minstekrav. Valg av festepunkt er blant de mest kritiske operasjonene vi gjør, og må håndteres på en trygg og tilfredsstillende måte.

Annet

Siste halvdel av 2014 har vært preget av fallende oljepris og usikkerhet i markedet. Dette gir konsekvenser inn i vårt fagfelt også. Det er pr. nå en del personell som er permittert eller jobber med alternativt arbeid. Dette medfører at en del personell får mindre timer i tau. En følge av dette er at ferdigheter hos personell vil forvitne eller forsvinne. Personell som kommer tilbake til jobb etter lengre tids fravær fra TT vil nødvendigvis måtte friske opp sine ferdigheter. Spesielt innen for redning er dette viktig. SOFT anbefaler at man tar dette alvorlig og følger opp dersom nødvendig.

Det har flere ganger kommet henvendelser til SOFT og SOFT Sertifisering vedrørende å bruke sikringslederassistenter inn i en slags lettversjon av en sikringsleder. Dette er begrunnet med referanse til en merknad i NS 9600-4 som sier følgende: *«Nivå 3-personell som er under veiledning som sikringslederassistenter, kan ha tilsyn med sikkerheten i et arbeidslag når sikringsleder har gjennomgått arbeidsoppgaver og redning med sikringslederassistenten.»* Siden dette er en merknad i standarden, tolker vi dette dithen at dette er noe som kan gjøres unntaksvis. Det skal ikke legges opp til at en assistent eller nivå 3'er skal ha et ansvar for et lag på bakgrunn av at man eksempelvis mangler personell med nødvendig sertifisering. Utgangspunktet er at det skal være en sertifisert sikringsleder i hvert lag. Og sikringsleder skal være øyeblikkelig tilgjengelig for operatøren(e).

SOFT Sertifisering gjennomførte i overkant 500 eksamineringer for delt på rundt 100 kurs i 2014. Strykprosenten under disse eksamineringene er stabil sammenlignet med tidligere år. Allikevel ser vi at de som stryker ofte stryker fordi man er «rusten». Det disse opplyser er at en større del av oppdragene blir løst ved hjelp av fallsikring i stedet for tilkomstteknikk. Dette er urovekkende spesielt fordi man har TT utstyr og kompetanse tilgjengelig. Fallsikring er å anse som personlig sikring, og har ikke samme vernnivå som tilkomstteknikk. Derfor er det etter vårt syn feil å sidestille tilkomstteknikk og fallsikring. Spesielt når argumentet for dette er økonomisk begrunnet.

Gjennom 2014 får SOFT henvendelser fra operatører og sikringsledere om faglige spørsmål. Det er viktig at alle som jobber i tau først og fremst forholder seg til sine Fagansvarlige. Vi anser Fagansvarlig som prosedyreeier i et selskap. Det er han/hun som tar alle faglige avgjørelser i et selskap dersom personellet er i tvil. SOFT ønsker ikke å være en konkurrerende kraft mot disse. Derfor henstiller vi alle å ta kontakt med sine Fagansvarlige. Dersom man er innleid, kan man ta kontakt med Fagansvarlig i bedriften man er innleid til evt. egen Fagansvarlig. Dersom disse ikke kan svare, kan Fagansvarlig bruke SOFT som en diskusjonspartner. SOFT er av den mening at Fagansvarlig skal være det faglige ankerpunktet, og er opptatt av at denne rollen står sterkt.

Konklusjon

Det er svært positivt at det er flere bedrifter som rapporterer tilløp/hendelser til CertaSoft. De fleste sertifiserte bedrifter har rapportert i 2014. Det har også vært fokus på dette ved revisjoner gjort av SOFT Sertifisering. Likevel savner vi de usertifiserte bedriftene. Vi håper at disse også ser nytten av å rapportere inn. Dette er ment som et lavterskelsystem som ikke skal ha andre konsekvenser enn læring og erfaringsoverføring.

Tiden framover vil bli spennende for alle parter. Økt fokus på effektivitet og kostnader vil kunne bli krevende. Kampen om å vinne oppdrag vil tilspisses. Vi håper at dette ikke vil påvirke frekvensen av hendelser i negativ grad.